

ARBOGA
KOMMUN

Solrosens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: förskoleverksamhet

Läsår: 2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Linda Pettersson - Arbetslagsledare, Britt-Marie Johansson - Förskolechef

Vår vision

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Planen gäller från

2015-11-01

Planen gäller till

2016-11-01

Läsår

2015/2016

Barnens delaktighet

Vi har utfört trygghetsvandringar tillsammans med barnen, observerat i verksamheten. Sedan har vi haft utvecklingssamtal, där föräldrar och även barnen (med hjälp av sina föräldrar) inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi har haft utvecklingssamtal, där föräldrar och barn inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Personalens delaktighet

Observationer, dagliga möten, utvecklingssamtal samt som en stående punkt på våra arbetslagsträffar. All personal har varit delaktiga vid upprättandet av planen.

Förankring av planen

Personal - All personal ansvarar för att ta del av likabehandlingsplanen.

Vårdnadshavare - Information om planens innehåll för vårdnadshavare t.ex. vid utvecklingssamtal och föräldramöten.

Barnen - Samtalar tillsammans med barnen om värdegrunden, hur man är en bra kompis.

Planen finns tillgänglig i tamburen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

- Observationer - Dokumentationer - Samtal mellan barn - barn och barn - pedagoger - Reflektioner från föräldrar

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

- All Personal har varit delaktiga i - Barnens reaktioner vid samtal efter aktiviteter/åtgärder

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Efter att vi utvärderat föregående års plan kan vi se att:

-Vi pedagoger har observerat vad som hänt och sagts i barngruppen. Det har varit många muntliga utvärderingar/ diskussioner kring det vi sett, men inte lika många skriftliga. Men vi har varit noga med att notera ner på papper ifall det varit något större vi sett eller hört.

- Vi har samtalat om normer och värden dagligen tillsammans med barnen och har under läsåret 14/15 haft ett kompisstema, där vi gjort kompisregler, diskussioner kring känslor utifrån en Alfons Åberg-film, läst böcker, haft samarbetsövningar och tränat på att säga positiva saker om varandra. Barnen kom med många bra tankar och idéer hur en bra kompis är. Dessa tankar och idéer togs sedan med när vi gjorde upp kompisregler tillsammans med barngruppen. Kompisreglerna togs upp vid många tillfällen för att tillsammans påminna varandra vad vi får och inte får göra mot varandra.

- När det uppstått konflikter i barngruppen har vi pratat om den aktuella händelsen och lyssnat på varandra, för att skapa förståelse för varandras tankar, upplevelser och känslor inför det inträffade.

- Rollkaraktärerna Maja och Lisa som spelat upp olika situationer där konflikter/kränkningar uppstått under läsår 13/14, användes inte under läsår 14/15 pga. ändrade arbetslag och ersattes av en spindel och en ekorre med samma syfte.

- Vi uppmärksammade att ordet "bebis" förekom många gånger vid benämningar av möbler för de mindre barnen och att barn valt bort dessa möbler pga. detta. Vi valde då att ta bort dessa benämningar. Även benämningarna "Lilla" och "Stora" vilan på Smörblomman togs bort, då barnen kopplade det till att vara stor eller liten. - Varför ska jag sitta vid "lilla" vila? – Jag är ju 5 år!

Efter att vi börjat använda de rätta orden för möbler och döpt om vilorna till "Koj" och "Dans-vilan" har vi sett att dessa jämförelser har försvunnit.

- Vi har sett att barn i olika åldrar har olika möjligheter till att kunna delta i lekar och aktiviteter. Vi har samtalat om hur man kan göra för att kunna vara med i en lek/aktivitet, t.ex. att fråga eller bjuda in varandra och att man kan ta hjälp av olika hjälpmedel som t.ex. en pall för att kunna nå leksaker och klättra upp i gungan själv.

Efter att ha arbetat med detta kan vi se att barnen börjat förstå hur man ska göra för att få vara med och även bjuder in både större och mindre barn i sina lekar/aktiviteter. Hjälpmedel som t.ex. en pall används vid många tillfällen för att kunna nå upp till saker.

- Att ha tydliga rutiner har vi sett är en viktig del i verksamheten för att skapa trygghet och lugn i barngrupperna. Har vi frångått rutiner, har vi sett att det blir rörigt och barnen oroliga. Stunden mellan lunchen och vilan har upplevts rörigt, vi har provat att sätta igång lugn musik för att barnen

ska varva ner. Det har inte funkat och efter att barnen får nu sätta sig med en bok, upplevs det lite lugnare.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-10-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

-Ta del av föräldrarnas och barnens svar på intervjufrågorna. - Incidentrapporterna - Kompisluvan - Utvärderingar från avslutade temaarbeten. - Dokumentationer från verksamheten

Ansvarig för att årets plan utvärderas

All personal

Främjande insatser

Namn

Kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Barnen har rätt att få känna sig trygga i förskolan oavsett bakgrund
- Barnen ska känna att de får bestämma över sig själva, att de har rätt att säga "Nej".
- Alla föräldrar ska med trygghet kunna lämna sina barn på förskolan
- Barnen ska veta hur man är en bra kompis

Insats

- Ha ett kontinuerligt samtal kring barnens trivsel - Berätta för föräldrarna att vi arbetar utifrån "likabehandlingsplanen" - Vid uppmärksammad kränkning/incident vidtas åtgärder skyndsamt enligt dokumentationsmallen. - Arbeta med kompisluvan tillsammans med barnen - Kompisregler och hur är jag en bra kompis? - Teater/rollspel - Använda oss av figurerna "Maja och Lisa" eller eventuellt andra figurer som ekorren och spindeln.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Köns och könsidentitet eller könsuttryck

Områden som berörs av insatsen

Kön och Könsidentitet eller könsuttryck

Mål och uppföljning

- Barnen ska veta att flickor och pojkar har lika värde och inflytande i verksamheten oavsett kön.

Insats

- Ge pojkar och flickor lika utrymme i förskolan. - Har lekmaterial och böcker som passar både flickor och pojkar. - Vi vuxna styr medvetet gruppkonstellationer vid organiserade lekar och rutiner. - Vi som pedagoger tänker på hur vi bemöter barnen (t ex att vi inte tillåter ett hårdare klimat bara för att det är pojkar). - Vi har diskussioner i arbetslaget. - Uppmuntrar

barnen att de får klä sig i de kläder de vill och leka med de leksaker de vill. - Vi har dockor med olika kön och hudfärg.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Etnisk tillhörighet

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet

Mål och uppföljning

- Alla ska ha lika värde oavsett etnisk tillhörighet.

Insats

- Vi samtalar med barnen om att alla har lika värde oavsett bakgrund. - Vi använder tolk vid behov vid föräldrasamtal för att öka allas förståelse. - Vi uppmuntrar barnen till att berätta om sin etniska tillhörighet.- Förslag på tema - "Vad för har vi för nationaliteter/kulturer på våran förskola?"

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Religion eller annan trosuppfattning

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

- Alla ska ha lika värde oavsett etnisk tillhörighet - Verksamheten ska vara öppen för att prata om olika religioner som kan finnas på förskolan. - Alla föräldrar ska med samma

förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra religiösa åskådningen.

Insats

- Vår avsikt är ett likvärdigt bemötande mot alla föräldrar. - Mat enligt önskemål. - Vi ger valmöjligheter vid traditioner, frågar både barn och vuxna om de vill vara delaktiga. - Diskussioner/samtal tillsammans med barnen när spontana frågor uppstår i vardagen- Samtalar med barnen om att alla har rätt att tänka och tycka på sitt sätt. - Uppmärksamma/prata om olika högtider/traditioner som finns representerade på förskolan.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

- Göra barnen medvetna om att alla är lika mycket värda oavsett förmåga och att man ibland kan behöva hjälp för att klara av saker. - Att alla har olika förutsättningar

Insats

- Samtala med barnen och berätta om människors lika värde oavsett förmåga. - Anpassa verksamheten efter behov och förutsättningar, t. ex teckenkommunikation. - Diskutera med barnen att alla är lika mycket värda oavsett förmåga och att man ibland kan behöva hjälp för att klara saker. - Vara rädd om barnens hjälpmedel. t.ex. diabetestillbehör, glasögon. - Vi använder teckenkommunikation vid språksvårigheter - Anpassning av mattiderna p.g.a. diabetes.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Sexuell läggning

Områden som berörs av insatsen

Sexuell läggning

Mål och uppföljning

Barnen ska veta att alla är lika mycket värda vem man tycker om.

Insats

- Pratar om att det finns olika sexuella läggningar. - Läsa böcker/sagor om olika familjekonstellationer.- Ta tillvara på tillfällen när situationer uppstår för att hjälpa barnen att tänka fritt i leken.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Ålder

Områden som berörs av insatsen

Ålder

Mål och uppföljning

- Alla har rätt till sin egen utveckling, att utvecklas i sin egen takt och efter mognad.- Vi reflekterar över hur vi pratar med barnen. - Alla åldrar är lika mycket värda.

Insats

- Att skapa förutsättningar i verksamheten, så alla kan delta oavsett ålder och mognad - Vi pedagoger finns som stöd för barnet och hjälper till i situationer som uppstår p.g.a. ålder och mognad.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Observationer - Husmodellen - Trygghetsvandring - Utvecklingssamtal med föräldrar- och barnfrågor

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har utfört trygghetsvandringar tillsammans med barnen, observerat i verksamheten. Vi har haft utvecklingssamtal, där föräldrar och även barnen (med hjälp av sina föräldrar) inför samtalet fått svara på frågor om hur de upplever vistelsen i förskolan.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Diskussioner vid arbetsplatsträffar. - Alla pedagoger har observerat barngrupperna, - Kartlagt huset med husmodellen - Trygghetsvandringar - Utvecklingssamtal tillsammans med vårdnadshavare och barn.

Resultat och analys

- Vi har observerat att en del barn ofta säger att vissa barn inte får vara med i leken, men att de sedan låter andra vara med istället. Även att en del stänger dörren till rummet de är i för att utesluta andra från leken.

- Vi har observerat att barnen knuffas och bråkar vid tillfällen när många barn är i samma rum samtidigt

- Vi har observerat att flera av de mindre barnen höjer rösten och skriker mot varandra i leken och vid konflikter.

- Vi har uppmärksammat vid några tillfällen att barn har gjort fula tecken mot varandra.

- I trygghetsvandringen med barnen har det kommit fram att de kan uppleva att situationen inne i dansrummet innan vilan kan vara väldigt stökig och busig.

- Samma barn tas upp vid flera utvecklingssamtal ang. bråk och knuffar.

Förebyggande åtgärder

Namn

Kränkningar i leken

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Vårt mål att alla barn ska få vara med i någon lek tillsammans med andra barn. - Vårt mål är att alla barn ska kunna förmedla sig i leken utan att skrika och höja rösten. - Vårt mål är att barnen ska kunna vänta på en leksak eller välja ett annat alternativ istället för att ta leksaker för någon annan.

Vi pratar även tillsammans med barnen att man måste respektera om några vill leka själva.

Åtgärd

- Observera i barngrupp. - Samtala tillsammans med barnen- Titta på film t.ex "värsta bästa vänner"- Läsa böcker - Använda oss utav rollspel där det spelas upp olika situationer där kränkningar uppstår, som vi sett i vår verksamhet. - Göra en "Kompisluva" tillsammans med barngruppen, så att det är "våra" gemensamma regler som gäller. Den ska tas fram vid många tillfällen för att påminna om hur man är en bra kompis.

Motivera åtgärd

- Vi har observerat att en del barn ofta säger att vissa barn inte får vara med i leken, men att de sedan låter andra vara med istället. - Vi har observerat att flera av de mindre barnen höjer rösten och skriker mot varandra i leken och vid konflikter.- Vi har uppmärksammat att barnen tar leksaker utav varandra.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Ålder

Områden som berörs av åtgärden

Ålder

Mål och uppföljning

- Vårt mål är att alla barn ska få vara med i lekar tillsammans med andra barn oavsett ålder. - Alla ska kunna delta i olika aktiviteter oavsett ålder.

Åtgärd

- Vi hjälper barnen att komma in i lekar oavsett ålder. - Samtal hur vi kan hjälpa varandra i aktiviteter och lekar
- Fortsätter att arbeta bort benämningarna av saker som t.ex. "bebis-gungor", "bebis-stolar", "bebis-muggar" m.m.

Motivera åtgärd

- Vi har uppmärksammat att de minsta barnen kan uteslutas ur lekar pga deras ålder. "Du är för liten" eller "inga små här!" - Bebis-benämningarna av möbler har vi arbetat mycket med i verksamheten, men uppkommer ibland ändå.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Oroligt innan aktiviteter

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Att skapa en lugn övergång mellan olika aktiviteter.

Åtgärd

- En närvarande pedagog, tydliga rutiner i organisationen. - Barnen får sitta och titta i böcker tills pedagogen kommer.

Motivera åtgärd

Barnen upplever ibland att situationen innan en aktivitet startar som orolig och stökig.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Namn

Kränkningar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Vårt mål är att få bort bråk och konflikter mellan barnen i förskolan.- Vårt mål är att alla barnen respekterar och ej nedvärderar varandra eller gör dumma saker mot varandra.

Åtgärd

- Dela upp barngrupperna i mindre grupper.- Prata tillsammans om hur en bra kompis är och vad som är rätt och fel.

Motivera åtgärd

- Vi har observerat att barnen ofta hamnar i konflikter, knuffas och bråkar vid tillfällen när många barn är i samma rum samtidigt.

- Ute på gården har vi observerat att det knuffas vid rutschkanan och det kastas sand på varandra.

- Barnen knuffas vid handfatet och skvätter vatten på varandra

- Vi har uppmärksammat att barn har pekat finger mot varandra.

- Samma barn tas upp vid flera utvecklingssamtal ang. bråk och knuffar.

Ansvarig

Alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

2016-10-01

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla barn har rätt att känna sig trygga i förskolan, bemötas med omtanke och respekt och inte utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Det inträffade kan upptäckas av personal eller påtalas för personal av barn eller förälder, eller annan person som finns i närheten.

I de fall diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling inträffat görs följande: Direkt när någon i verksamheten vet om att något barn har blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska en utredning inledas. Informationen ska omgående förmedlas till förskolechef som ansvarar för att en utredning påbörjas. Förskolechefen har även ansvar för att informera huvudman om det inträffade. Utredningen dokumenteras enligt kommunens rutin för "dokumentation av incident/kränkande behandling".

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Barn och vårdnadshavare kan vända sig till personal på förskolan alternativt förskolechef.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Uppmärksamma händelsen genom att prata med barnen om vad som hänt, genom öppna frågor.

- Vårdnadshavare och förskolechef ska informeras, och vidare åtgärder vidtages om behov finns.- Förskolans insatser ska dokumenteras på blanketten "dokumentation av incident/kränkande behandling".

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vuxen-barn och Vuxen-vuxen.

- Om någon vuxen, personal eller vårdnadshavare, uttrycker sig eller handlar diskriminerande/kränkande ska det påtalas direkt till berörd.- Förskolechef informeras skyndsamt som startar en utredning.

Rutiner för uppföljning

Under och efter en utredning utvärderas åtgärderna systematiskt för att säkerställa att de åtgärder som vidtagits varit tillräckliga.

Rutiner för dokumentation

Vi använder oss utav dokumentet "dokumentation av incident/kränkande behandling".

Ansvarsförhållande

All personal på förskolan Solrosen och förskolechef